

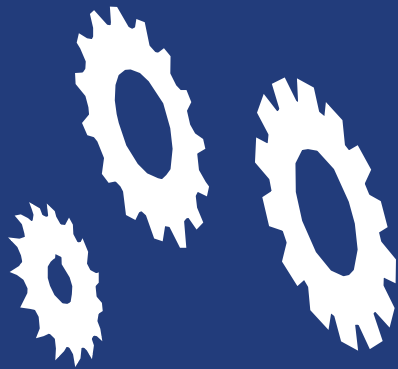
KESKI-SUOMEN
ALUEELLISET
KEHITYSNÄKYMÄT

2|2017

KESKI-SUOMEN
ALUEELLISET
KEHITYSNÄKYMÄT

2|2017

KUVAT JA GRAAFINEN SUUNNITTELU **JAN LUSTIG**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

SISÄLLYSLUETTELO

MAAKUNNAN TILA JA NÄKYMÄT	4
JYVÄSKYLÄN SEUTUKUNTA.....	12
JÄMSÄN SEUTUKUNTA.....	13
KEURUUN SEUTUKUNTA	14
JOUTSAN SEUTUKUNTA.....	15
SAARIJÄRVEN-VIITASAAREN SEUTUKUNTA	16
ÄÄNEKOSKEN SEUTUKUNTA.....	17

MAAKUNNAN TILA JA NÄKYMÄT

Eija Heinonen

Strategiapäällikkö

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

Keski-Suomessa asui vuoden 2017 kesäkuun lopussa 275 379 henkilöä. Vuoden aikana kasvua oli 384 henkilöä. Vuoden 2017 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,3 % ja työttömiä työnhakijoita oli 18 240.

ALUEEN VAHVUUKSET JA TULEVAISUUDEN HAASTEET

”Keski-Suomi kasvun maakunta”

VAHVUUKSET

- + yritysten liikevaihdon kasvu jatkuu voimakkaana
- + vientiyritysten näkymät positiivisia
- + Äänekosken biotuotetehdas käynnistyi 6 min. etuajassa
- + rakentaminen jatkuu vilkkaana
- + työttömyyden lasku jatkuu, talouden imu selkeä
- + pitkäaikaistyöttömyys alenee vauhdilla
- + alueen väestö kasvaa

HAASTEET

- * liikenneyhteydet
- * työvoiman saatavuus
- * rekrytointiongelmien lisääntymisen uhka
- * työvoiman liikkuvuus ml. julkisen liikenteen rooli
- * koulutuksen ja osaamisen merkitys kasvun tekijöinä
- * tulevaisuuden tuotteiden ja palvelujen etsintään panostuksia
- * tärkeätä pitää hyvä vire yllä kaikessa tekemisessä
- * nuorisotyöttömyys laskee muuta työttömyyttä hitaammin
- * muistetaan varautuminen tulevaan

VM arvioi juhannusviikolla, että talous kasvaisi tänä vuonna 2,4 prosenttia. Se on miltei kolme kertaa niin paljon kuin mihin ministeriö uskoi viime joulukuussa. Nordea taas arvioi kesäkuussa ylimääräisessä ennusteessaan kasvuluvun kolmeen prosenttiin. Vielä toissa keväänä pankki ennusti bkt:n kasvavan alle prosentin vauhtia lähi-vuodet. Perään Nordea lisäsi arvion olleen jopa varovaisen optimistinen. (Hesari 9.7.). Tämä lainaus kertoo siitä, miten vaikeaa talouden suuntaa on arvioida koko valtakunnan tasolla. Maakunnan tasolla tilanne ei tällä hetkellä tunnu yhtä haasteelliselta. Vaikkakin sanomalehti Keski-Suomalaisten toteaa pääkirjoituksessaan 5.7.2017, että kova kasvu yllätti Keski-Suomessa.

Elinkeinoelämän odotukset ovat hyvät niin EK:n jäsenkunnassa kuin Suomen Yrittäjienkin jäsenkentässä. Vienti vetää, teknologiateollisuuden tilauskanta on hyvä. Rakentaminen jatkuu näillä näkymin vuosia eteenpäin korkealla tasolla uudisrakentamisen vaihtuessa ajan mittaan jossain määrin korjausrakentamiseksi. Kaupan hyvä

tilanne, melko yllättäen alkanut matkailun nousu sekä maakunnassa käynnistyneet kaupan investoinnit, samoin kuin esim. Jämsän kylpyläinvestointi kertovat palvelusektorin hyvästä tilanteesta. Todennäköisesti kukaan ei täysin varmasti pysty tällä hetkellä sanomaan, syntykö Suomeen lähivuosina enemmän uusia työpaikkoja, kuin mitä vanhoja häviää. Työllisyyden kehityksen näkymät ovat kuitenkin myönteiset. Keski-Suomen työllisyysaste oli tämän vuoden toisella neljänneksellä 68,1 prosenttia. Keski-Suomen työllisyysaste ei ole ollut kertaakaan näin korkealla tasolla yli 25 vuoteen. Työttömyys tulee todennäköisesti alittamaan vuoden 2008 tason ennen maakuntaudistuksen voimaan tuloa eli vuoteen 2020 mennessä.

Rakennemuutos työelämässä jatkuu. Tämä haastaa niin työnantajat, oppilaitokset, ohjauksen henkilöstön kuin muutkin toimijat. Osassa ammattialoista osaamisen tarpeet muuttuvat niin nopeasti, että on haastavaa pitää huolta työvoiman osaamisesta. Tilanne ei ole mahdoton vaan tarvitaan yhteistyötä ja ennakkointia, jotta työvoiman tarpeesta voidaan huolehtia.

Tunnelmat Keski-Suomessa ovat siis hyvät ja se näkyy paitsi taloudellisena vilkkautena myös monissa muissa tekijöissä. Työttömyyden lasku heijastunee piakkoin myös kulutuskysyntään. Jyväskylä on kaupunkina noususuhdanteissa usein ollut samaan aikaan vahva talousveturi ja väestönkasvun magneetti. Nytkin näyttää siltä, että Jyväskylän väkimäärä kasvaa tänä vuonna ja näin myös koko maakunnan väestömäärä. Asuntomarkkinoilla kasvukaupungit vetävät väkeä odotettuaikin vahvemmin, todetaan Hypon asuntomarkkinakatsauksessa. Eniten kauppa käy pääkaupunkiseudulla, jota seuraavat Tampere ja Turku ennen Oulua ja Jyväskylää, joissa myös kauppa käy samalla, kun väestö kasvaa ja talous toipuu.

Liikenne Keski-Suomen pääteillä lisääntyi vuonna 2016 edelliseen vuoteen verrattuna. Muutokset eteenkin raskaan liikenteen (kuorma- ja linja-autot sekä rekat) määrissä yleensä heijastavat sekä yleistä talouden kehitystä että muutoksia vientitoimialoilla, kuten metsä- ja teknologiateollisuudessa. Tulevaisuudessa maantiekuljetusten määrä kasvaa edelleen, mikä asettaa yhä enemmän vaatimuksia tieinfran ympärivuotiselle palvelutasolle. Biotalouden kuljetustarpeet sekä

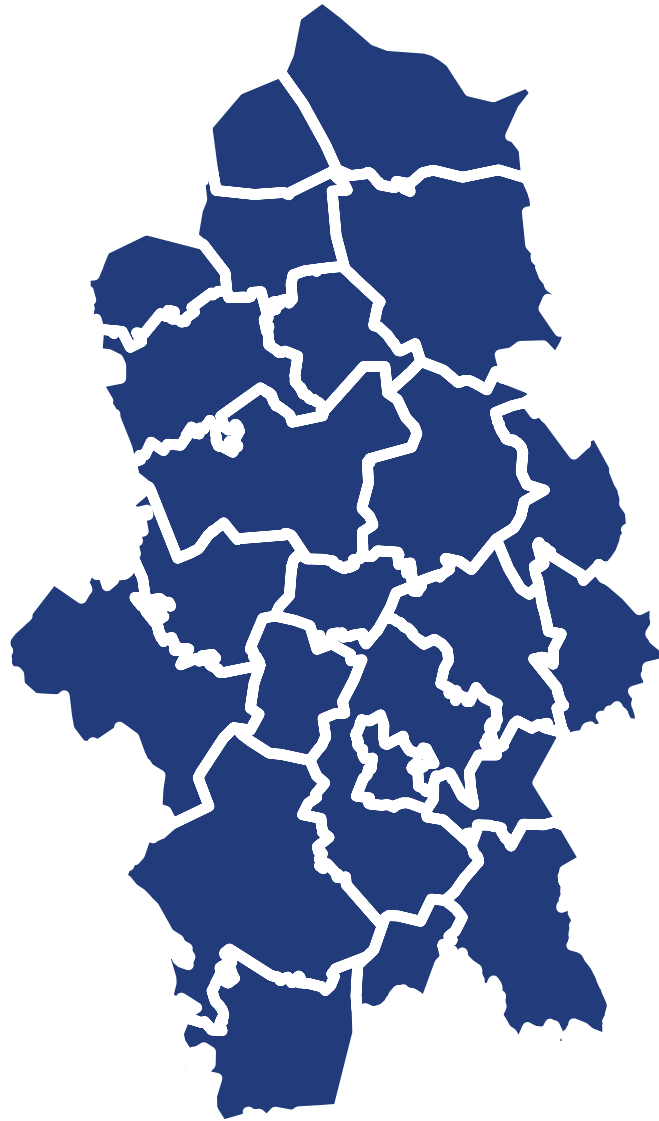
harvaan asuttujen seutujen elinvoimaisuuden säilyttäminen edellyttävät hyvää kuntoa myös alempiasteiselta tieverkolta. Henkilöautoliikenteessä siirrytään puhtaampiin ja energiatehokkaampiin ajoneuvoihin, mikä edellyttää käyttövoimakohdaisen jakeluverkon hyvää saavutettavuutta. Liikenteen verotusratkaisuilla on vaikutusta henkilöautokannan suuruuteen, käyttöön ja käyttövoimajakautumaan.

Jyväskylän seudun liikenteellinen asema on hyvä. Jyväskylästä säteittäisesti erkanevan valtatieverkon ja ratojen hyvä liikennöitävyys on perusedellytys sekä kaupan että teollisuuden kuljetuksille. Erittäin tärkeää on varmistaa Suomen eteläisiä ja pohjoisia osia yhdistävän valtatie 4 liikenteen toimivuus ja turvallisuus. Keski-Suomen väestö on keskittynyt ja keskittyy edelleen Jyväskylän kaupunkiseudulle. Henkilöautoliikenne säilynee tärkeimpänä liikennemuotona lähivuosikymmeninä, koska kaupunkiseutujen keskittymiskehitys ja työssäkäyntialueiden laajentuminen lisäävät pitkiä matkoja.

Raideliikenteen merkitys pitkillä matkoilla korostuu ja yhteyksiä etenkin Helsinkiin pyritään nopeuttamaan. Raideliikenteen vaihtoehtoksi ja haastajaksi ovat kuitenkin nousseet uudet nopeat bussiyhteydet. Lentoliikenteen turvaaminen on elinkeinoelämän näkökulmasta keskeinen liikennejärjestelmäkysymys. Keski-Suomen kansainvälisen saavutettavuuden turvaaminen edellyttää lentoliikenteen palvelutason pitkäjänteistä varmistamista.

Ympäristötavoitteet ja kestävä kehitys huomioidaan maakunnan kehittämisessä. Maankäytön suunnittelun, elinkeinoelämän ja ympäristöasioiden välillä on tiivis yhteys. Keski-Suomen arvokas kulttuuriympäristö huomioidaan maakunnan identiteettiä luovana vetovoimatekijänä ja sitä hyödynnetään aktiivisesti elinkeinotoiminnassa,

KESKI-SUOMI

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	++	+	+
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	++	+	+

Arviointiasaiteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

erityisesti matkailussa. Vuonna 2017 uudistettavassa maakuntaohjelmassa aluerakenteen kärjiksi on esitetty pintavesien tilan parantaminen, vesistöihin perustuva matkailu ja kulttuuriympäristöön liittyvä elinkeinotoiminta. Pohjavesialueiden luokitusten edelleen jatkuva tarkistustyö palvelee yhä kattavammin maakunnan pohjavesivarojen käyttömahdollisuuksia.

Valtakunnallisiin luonnonsuojeluohjelmiin ja Natura 2000-verkoston pohjautuva suojelualueverkosto on pääosiltaan valmis; täydennyksiä tulee lähinnä vapaaehtoisuuteen nojautuvan METSO-metsiensuojeluohjelman välityksellä. Valtiontalouden säästötoimenpiteet hillitsevät metsiensuojelun etenemistä ja jarruttavat suojelualueiden kasvavaa luontomatkailupainetta palvelevia hoidon ja käytön toimenpiteitä. Kansallisen rahoituksen vajeusta paikataan merkittävässä määrin EU-pohjaisella projektirahoituksella, jonka varaan ei kuitenkaan pitäisi laskea jatkuvaa rahoitustarvetta omaavaa toimintokokonaisuutta. Myös monet kulttuuriympäristöt ja uhanalaisten lajien esiintymät tarvitsisivat aktiivista ylläpitoa ja hoitoa.

ELINKEINOELÄMÄN TILANNE JA NÄKYMÄT

Keski-Suomen alueellinen talouskasvu oli viime vuonna hyvää. Yritysten liikevaihdot kasvoivat maakunnassa 4,5 prosenttia ja Jyväskylän seudulla 5,7 prosenttia. Koko maassa yritysten liikevaihdon kasvu oli viime vuonna 2,4 prosenttia eli kovasti vaisumpaa kuin Keski-Suomessa. Ennusteiden mukaan Keski-Suomessa olisi odotettavissa koko maata nopeampi talouden kasvu. Keski-Suomen yritysten liikevaihto kiihtyi ensimmäisellä neljänneksellä, kasvua oli 8,8 %. Talouskasvua on jokaisella seudulla ja jokaisella toimialalla. Jos vertaa viime vuoden alueellisia ja valtakunnallisia kasvulukuja ja tämän vuoden ennusteita, niin voisi jopa päätyä tulokseen, että Keski-Suomen talouskasvu ylittää nyt annetun positiivisimmankin ennusteen.

Rakennusallalla yritysten liikevaihdon kehitys on ollut kaikkein voimakkainta Keski-Suomessa viimeisen 1,5 vuoden aikana vertailtaessa eri toimialoja. Rakentamisen työllisyysvaikutukset ovat olleet sekä viime että tänä vuonna maakunnan alueella korkeat. Suhteellinen väestönkasvu Jyväskylän seutukunnalla on vauhdittanut asuntorakentamista.

Keski-Suomen elinkeinoelämän kohentunut tilanne ja myönteiset tulevaisuuden näkymät ovat heijastuneet myös suotuisasti hotelli- ja ravintola-alan yritysten liikevaihtoihin. Alan näkymät ovat selvästi kirkkaammat viime vuoteen verrattuna. Matkailun lisääntynyt vetovoima näkyy mm. vapaa-ajanviettoon liittyvien majoitusvuorokausien lisääntymisenä.

Nyt kasvaa erityisesti **vientiteollisuus**. Viennin kasvu oli Keski-Suomessa 25 prosenttia. Kevään tullitilastotkin kertovat viennin kovasta elpymisestä. Kasvu koskee niin teknologiateollisuutta, kuin metsäteollisuuttakin. Äänekosken biotuotetehtaan päästessä täyteen vauhtiin luvut tulevat nousemaan merkittävästi. Keski-Suomen vienti saattaaakin jo vuoden päästä nousta kaikkien aikojen ennätykseen.

Äänekosken biotuotetehdas käynnistyi aikataulussa. Uuden tehtaan pääsy täyteen tuotantoon kestää noin vuoden. Vanhan tehtaan paikalle nousee uutta tuotantoa. Nyt valmistuneeseen biotuotetehdaskokonaisuuteen kuuluu jo kaupalliseen vaiheeseen edenneitä biotuotteita valmistavia laitoksia. Nämä laitokset valmistavat puunkuoresta tuotekaasua, tehtaan hajukaasuista rikkihappoa sekä jätevedenpuhdistamon lietteistä biokaasua ja biopolttoainepellettejä. Kuori- ja ligniinijalosteen sekä tekstiilikuidun valmistusta suunnitellaan osaksi Äänekosken teollista ekosysteemiä.

Vanha tehdas pysäytettiin ja sen purkutyöt alkoi-

vat saman tien, kun uusi tehdas käynnistettiin. Äänekoskella on nyt rakennusurakan päätyttyä menossa valtava purku-urakka, sillä vuonna 1985 käyttöön otetun Metsä Groupin sellutehtaan purettavien rakennusten tilavuus on yhteensä noin 400 000 kuutiota. Kyseessä on noin neljä kertaa eduskuntatalon kokoinen rakennus. (ksml 8.9.2017)

Pörssiyhtiö Honkarakenteen näkymät ovat huomattavasti paremmat kuin vuosi sitten, sillä kesäkuun lopussa tilauskanta oli 30 prosenttia korkeampi kuin vuotta aikaisemmin. Tilauskannan arvo oli 22,5 miljoonaa euroa. Honkarakenne toistaa puolivuotiskatsauksessa näkemyksensä, jonka mukaan vuonna 2017 liikevaihto on suurempi ja tulos ennen veroja on parempi kuin edellisvuonna.

Moventaksen kesällä alkanut 17 miljoonan laajennusinvestointi on Jyväskylän suurin teollinen investointi vuosiin. Moventaksen tilanne ja tuulivoiman tulevaisuuden näkymät ovat tänä vuonna paremmat, kuin mitä ne ovat olleet kymmeneen vuoteen. Moventas on työllistänyt ja työllistää tänä vuonna useita kymmeniä uusia työntekijöitä ja ensi vuonna valmistuva laajennus mahdollistaa noin 100 uuden työntekijän rekrytoinnin.

Kaupan alan kehitys on ollut tähän saakka selvästi alle rakentamisen, yksityisen puolen asiantuntijapalvelujen, matkailun ja muiden palvelujen kasvuun. Kaupan kasvu on kuitenkin ollut koko maata parempaa.

EK:n heinäkuussa tekemän **suhdannebarometrin** mukaan odotukset ovat nousussa sekä palvelualoilla että teollisuudessa ja rakentamisessa. Työvoimaa yritykset eivät kuitenkaan aio merkittävästi lisätä. Toimialoista teollisuuden ja rakentamisen tilanne on edelleen palvelualoja parempi Keski-Suomessa. Teollisuudessa ja rakentamisessa tuotanto kasvoi alkukesän aikana ja kapasiteetti oli melko hyvin hyödynnettyä.

Heinäkuussa maakunnassa toimivien 40 teollisuusyhtiön vastajista 28 prosenttia ennakoivat suhdanteiden paranevan pikaisesti ja vain prosentti odotti heikkenemistä. Barometrin mukaan Keski-Suo-

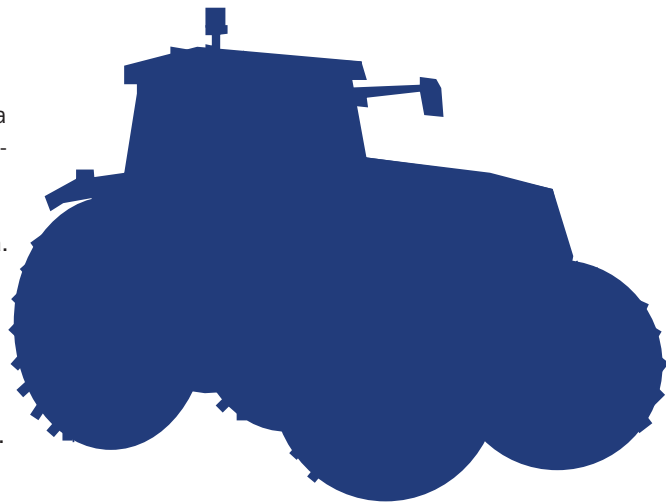
nessa myyntihinnat ja tuotantokustannukset ovat pysyneet toisella vuosineljänneksellä likimain ennallaan. Kannattavuus on vuoden takaista parempi ja investoinnit lisääntyvät. Palveluissa suhdannenäkymät ovat kirkastuneet lievästi alkukesän aikana.

ELY-keskuksen **yrittäjärahoituksen** kysyntä oli vuoden ensimmäisellä puoliskolla n. 15 % alemmalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Myös hankkeiden koko oli pienempi eikä merkittäviä isoja investointihankkeita juurikaan ollut. Syksyn mittaan on kysyntä ja tunnustelut selvästi lisääntyneet etenkin isohkojen investointien suhteen. V. 2017 tähän mennessä haetusta rahoituksesta 84 % kohdistuu Jyväskylän seutukunnalle.

PK-barometrin II/2017 mukaan suhdanneodotukset ja odotukset henkilömäärän kasvusta ovat jonkin verran positiivisempia kuin koko maassa. Liikevaihto ja kannattavuus jatkavat barometrin perusteella Keski-Suomessa noususuunnassa. Yritykset ovat myös kasvuhakuisia edelleen. Pahimpina kehittämisen esteinä nähdään nyt kilpailutilanne ja kustannustaso, kun vielä keväällä yleinen suhdanne /taloustilanne koettiin pahimpana esteenä kehittämiselle.

Ilmailu- ja puolustusteollisuuskonserni Patrian uudet yt-neuvottelut koskettavat eniten Jämsän Hallia. Koko konsernissa on 2 800 työntekijää, joista 800 Jämsässä. Yleisenä havaintona voi kuitenkin todeta, että yt-neuvottelut koskevat nyt pienempiä henkilöstömääriä kuin vielä viime vuonna.

Maatalouden rakennemuutos jatkuu vauhdikkaana Keski-Suomessa. Tilamäärä vähenee edelleen ja maatalouden tuotanto keskittyy suu-

rempiin yksiköihin. Toisaalta sivutoiminen ja laajaperäisempi pellon käyttö yleistyy. Kotieläintuotannossa Keski-Suomi on viime vuosina jäänyt hiukan jälkeen monen muun maakunnan tahdista.

Keskisuomalaisviljelijöiden luottamus kannattavuuden paranemiseen ja yleinen ilmapiiri on nyt kuitenkin hieman positiivisempi verrattuna vuoden takaiseen valtakunnalliseen tutkimukseen. Investointeja on suunnitteilla samaan tahtiin kuin Suomessa keskimäärin, tosin hieman varovaisemmassa kokoluokassa.

Keski-Suomen maatilojen lukumäärä on puolittunut ja kotieläintuotantotilojen lukumäärä on enää runsas neljännes parin vuosikymmenen takaisesta. Vuoteen 2022 ulottuvan ennusteen mukaan vuosittain 100–120 keskisuomalaista maatilaa lopettaa toimintansa, jolloin maakunnassa arvioidaan olevan 2190 maatilaa.

Maitotiloja Keski-Suomessa arvioidaan vuonna 2022 olevan 210 kpl, eli noin puolet nykyisestä määrästä. Sikatilat voitaneen silloin laskea jo kahden käden sormin. Tilanpidon lopettamiseen näyttää usein vaikuttavan jatkajan puuttuminen, kun samalla maatalouden kannattavuusnäkökulmasta nähdään heikkona. Maatalouspolitiikan epävarmuus ja oma jaksaminen erityisesti kotieläintiloilla syö tuotannon jatkamisen motivaatiota. Maatalouden rinnalla harjoitetun muun yritystoiminnan ja metsätalouden kautta tiloille tuleva tulovirta tukee maatalouden harjoittamista Keski-Suomessa myös jatkossa.

Tilojen keskikoko kasvaa, nopeimmin lypsykarjaloilla. Vuonna 2022 keskisuomalaisen maitotilan keskimääräinen peltopinta-ala arvioidaan olevan 96 hehtaaria. Kotieläintuotannon tehostaminen ja yksikkökoon kasvu eivät kuitenkaan näytä ainkaan maidon osalta riittävän korvaamaan tuotan-

nosta poistuvaa määrää, nautanlihan tuotannossa hiukan paremmin. Maatalouden kehittymisellä on maakunnassa laajat heijastusvaikutukset, onhan täällä mm. merkittävää eläintuotantoa ja kasvinviljelyyn perustuvaa elintarviketeollisuutta.

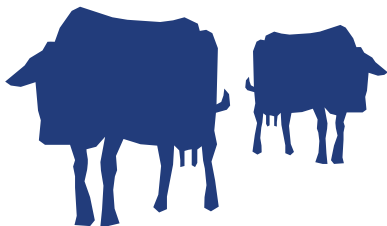
Viljatilojen ja tuotannoltaan vaikeammin määriteltävissä olevien tilojen osuuden ennakoitaan lähivuosina edelleen kasvavan. Monissa kunnissa kotieläintuotannon väheneminen on ollut tosiaasia. Esimerkiksi Jämsän ja Äänekosken alueilla sivutoiminen tilanpito on lisääntynyt, mikä näkyy myös pellonkäytössä ja maatalouden taloudellisissa tunnusluvussa. Pohjoinen Keski-Suomi on leimallisesti nurmiviljelyn sekä maito- ja nautakarjatalouden aluetta. Maatalouden kehityksessä on kuitenkin selviä kuntakohtaisia eroja. (Maatalous Keski-Suomessa tilastoraportti ja Maatilojen kehitysnäkökulmat)

TYÖVOIMAN KYSYNNÄN JA OSAAMISTARPEIDEN NÄKYMÄT

Tutkintotavoitteisuus on ollut yksi Suomen koulutuspolitiikan peruspilareista. Tämän pilarin perustukset horjuvat tällä hetkellä voimakkaasti. Tulevaisuuden ammattikoulutuksen tulee rakentua osatutkinnoista, joissa huomioidaan aikaisempi osaaminen, tietämys ja kokemus.

Keski-Suomen taloudellisen tilanteen käännyttyä yritysten liikevaihdon ja viennin kasvun myötä nousuun luonnollisena seurauksena on työvoiman kysynnän kasvu. Tämän vuoden ensimmäisen puoliskon aikana TE-toimistoon ilmoitettujen työpaikkojen lukumäärän perusteella vaikuttaisi siltä, että koko vuoden uusien työpaikkojen määrä tulee kasvamaan. Keski-Suomen maakunnan työttömyysaste oli kesäkuun lopussa maan neljänneksi korkein. Tämä tarkoittaa maakunnassa edelleen työvoiman suhteellisen hyvää saatavuutta. On aloja, joissa rekrytointi- ja kohtaanto-ongelmat näyttävät tulleen toistaiseksi pysyviksi ilmiöksi ja ne ovat olleet tunnistettavissa jo ennen työvoiman kysynnän kasvua.

ICT-alan kohdalla ei enää voida puhua pelkästään korkeasti koulutettujen työntekijöiden paikallisista rekrytointiongelmista. Kysymys on lähestulkoon maailman laajuisesta työvoimapulasta, jonka realiteetin kanssa myös Jyvässeudun ICT-alan yritykset joutuvat elämään. Jyvässeudun yksi etu on kuitenkin erinomainen koulutustarjonta kilpail-

taessa alan työvoimasta. Jyväskylän yliopiston keväällä tekemästä kartoituksesta selviää, että informaatioteknologian tiedekunnan opiskelijoista noin puolet sijoittuu Keski-Suomeen. Tällä on merkittävä alueellinen vaikuttavuus. Jyväskylän ammattikorkeakoulussa on mahdollisuus suorittaa ict-alan insinööri- ja tradenomitutkin-toja sekä kyberturvallisuuteen keskittyvä ylempi amk-tutkinto.

Lähivuosina metsäalan puunkorjuu- ja kuljetusteh-täviin sekä alan muihinkin tehtäviin tullaan tarvit-semaan runsaasti uutta työvoimaa eläköitymisten vuoksi. Koko biotaloutta ajatellen tulevaisuudessa alan kasvun arvioidaan synnyttävän kuljetuksen alalle satoja uusia työpaikkoja.

Usean vuoden tauon jälkeen Valmet rekrytoi oppisopimuskoulutuksen kautta uusia työnteki-jöitä korvaamaan eläköityviä ammattilaisia.

Ammattitaitoisista koneistajista ja hitsaajista on ollut pulaa jo pitkään Keski-Suomessa. Varsinkin pohjoisessa Keski-Suomessa metallialan työvoi-man saatavuudesta on tullut kasvuhakuisten yritysten kasvun rajoite, mutta alan työvoimapula on kasvanut tänä vuonna tosiasiasi myös ete-läisessä Keski-Suomessa. Uudeksi merkittäväksi rekrytointiongelmaiseksi ammatiksi on noussut

kuljetusalan raskaan kaluston asentajan ammatti. Äänekosken biotuotelaitoksen merkitys kuljetus-alan työpaikkojen kasvuun on suurin yksittäinen tekijä, mutta maakunnan kaikkien seutukuntien ja toimialojen talouskasvu näkyy logistiikka-alan työ-voiman kysynnän kasvuna.

Rakennusosalalla on rekrytointiongelmia, viime vuo-den tapaan rakennusalan yritysten on edelleen vaikea löytää varsinkin rakennusinsinöörejä ja rakennusmestareita.

Kokeista, suurतालoustyöntekijöistä ja muusta ammattitaitoisesta keittiöhenkilökunnasta on pulaa koko Keski-Suomen TE-toimiston alueella.

Osaavan työvoiman saatavuudessa kuitenkin ehkä kaikkein merkittävimmän muutoksen tulisi tapahtua yrityksissä. Yritysten on osallistuttava tulevaisuudessa työvoiman koulutukseen niin taloudellisin, ajankäyttöisin kuin yhteistyönteke-misen resurssien.

TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄN JA RAKENTEEN NÄKYMÄT

Edelleen korkeahko työttömyysaste viestii toi-saalta laajoista työvoimareserveistä, mutta kysymys on myös siitä, kohdentuvatko reservit kasvaville aloille. Työn tarjontaan liittyy myös väes-tökehitys ja muuttoliike, johon vaikuttavat Jyvä-seudun hyvä maine asuinympäristönä ja kiihtyvä talouskasvu.

Keski-Suomen ELY-keskusalueen työttömyysaste alkoi laskea vuoden 2016 tammikuussa ja on siitä lähtien jatkanut laskuaan jokaisena kuukau-tena ja vieläpä kiihtyvällä vauhdilla. Heinäkuussa työttömien työnhakijoiden määrä laski työnväli-tystilaston mukaan 18,9 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan aikaan. Maakunnan työttömyysasteeseen, joka oli heinäkuun lopussa 14,5 prosenttia, laskulla oli 3,3 prosenttiyksikön vaikutus. Heinäkuun lopussa työttömiä työnhaki-joita oli 18 524.

Työttömyyden kehityksessä ehkä kaikkein ilahdut-tavinta on ollut pitkäaikaistyöttömyyden kääntymi-nen tämän vuoden alussa jyrkkenevään laskuun. On kuitenkin odotettavissa edelleen pitkäaikais-työttömyyden myönteisen kehityksen jatkuvan.

Työttömyyden lasku vuoden ensimmäisellä puo-

liskolla kohdistui Keski-Suomen TE-toimiston alueella naisia enemmän miehiin. Rakentamisen, metsä- ja metalliteollisuuden toimialat ovat miesvaltaisia aloja ja niiden suhdanneheilahdusten vaikutukset työllisyysasteeseen ovat merkittäviä. Edellä mainittujen toimialojen kasvu mahdollistaa kysynnän kasvun myös naisvaltaisilla kaupan- ja palvelujen toimialoilla. Ict- ja kibs-alat (knowledge intensive business services) eivät ole niin sukupuolijakautuneita, kuin perinteisemmät toimialat ovat.

Nuorisotyöttömyys jatkoi laskuaan Keski-Suomessa vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mutta jonkin verran yleisen työttömyyden laskua hitaammin. Loppuvuonna nuorisotyöttömyyden laskun voidaan kuitenkin olettaa nopeutuvan työvoiman kysynnän kasvun ollessa tänä vuonna poikkeuksellisen vahvaa.

Työttömyys on laskenut kaikissa ikäryhmissä. Kaikissa muissa ikäryhmissä työttömyyden laskun vaihteluväli mahtuu 14 ja 19 prosentin välille.

JYVÄSKYLÄN SEUTUKUNTA

HANKASALMI, JYVÄSKYLÄ, LAUKAA, MUURAME, PETÄJÄVESI, TOIVAKKA, UURAINEN

Jyväskylän seutukunnassa asui vuoden 2017 kesäkuun lopussa 182 757 henkilöä. Vuoden aikana väestö kasvoi 1 841 henkilöllä. Vuoden 2017 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,5 % ja työttömiä työnhakijoita oli 12 745.

JYVÄSKYLÄN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	++	++	++
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+	+	+

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

JÄMSÄN SEUTUKUNTA

JÄMSÄ, KUHMOINEN

Jämsän seutukunnassa asui vuoden 2017 kesäkuun lopussa 23 431 henkilöä. Vuoden aikana väestö väheni 354 henkilöllä. Vuoden 2017 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,9 % ja työttömiä työnhakijoita oli 1 426.

JÄMSÄN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	+	++	+++
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+++	+	+

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

KEURUUN SEUTUKUNTA

KEURUU, MULTIA

Keuruun seutukunnassa asui vuoden 2017 kesäkuun lopussa 11 611 henkilöä. Vuoden aikana väestö väheni 170 henkilöllä. Vuoden 2017 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,1 % ja työttömiä työnhakijoita oli 573.

KEURUUN SEUTUKUNTA

TILANNE

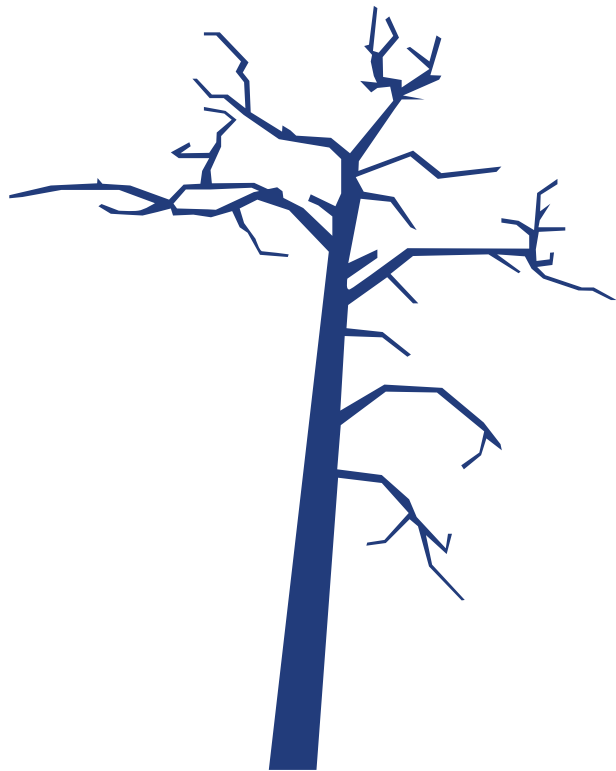
	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	+	+	++
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+	+	++

Arviointiasaiteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

JOUTSAN SEUTUKUNTA

JOUTSA, LUHANKA

Joutsan seutukunnassa asui vuoden 2017 kesäkuun lopussa 5 387 henkilöä. Vuoden aikana väki väheni 80 henkilöllä. Vuoden 2017 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,3 % ja työttömiä työnhakijoita oli 285.

JOUTSAN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	+	+	+
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+	+	+

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (-) paljon heikompi

SAARIJÄRVEN- VIITASAAREN SEUTUKUNTA

KANNONKOSKI, KARSTULA, KINNULA, KIVIJÄRVI, KYJJÄRVI, PIHTIPUDAS, SAARIJÄRVI, VIITASAARI

Saarijärven-Viitasaaren seutukunnassa asui vuoden 2017 kesäkuun lopussa 30 175 henkilöä. Vuoden aikana väestö väheni 558 henkilöllä. Vuoden 2017 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,7 % ja työttömiä työnhakijoita oli 1 750.

SAARIJÄRVEN-VIITASAAREN SEUTUKUNTA

TILANNE

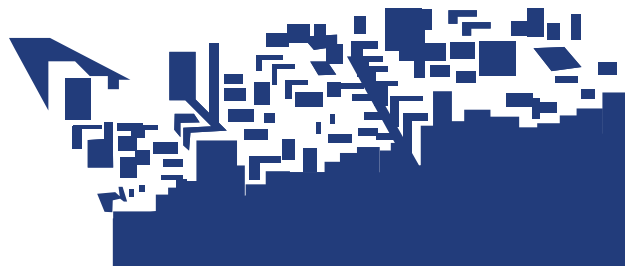
	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	+++	+	+
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+++	+	+

Arviointiasasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

ÄÄNEKOSKEN SEUTUKUNTA

KONNEVESI, ÄÄNEKOSKI

Äänekosken seutukunnassa asui vuoden 2017 kesäkuun lopussa 22 018 henkilöä. Vuoden aikana vähennystä oli 295 henkilöä. Vuoden 2017 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 15,1 % ja työttömiä työnhakijoita oli 1 461.

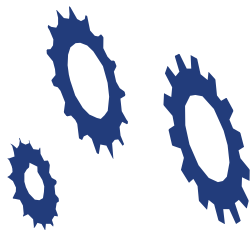

ÄÄNEKOSKEN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	++	+	+
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	++	+	+

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (-) paljon heikompi

LISÄTIETOJA

Strategiapäällikkö Eija Heinonen

Keski-Suomen ELY-keskus

+358 0295 024 658

etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

KESKI-SUOMEN
ALUEELLISET
KEHITYSNÄKYMÄT

2|2017

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus